



Socialdepartementet
inger.karlsson@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över Remittering av promemorian En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas (Ds 2024:30)

Er beteckning: S2024/02012

Sammanfattning

- Länsstyrelsen Skåne avstyrker förslag om inrättande av lag (2026:00) LIV, om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas.
- Länsstyrelsen Skåne ställer sig positivt till ökade möjligheter för vårdnadshavare att få ekonomisk ersättning vid deltagande i insatser via socialtjänsten.

Länsstyrelsen Skånes ställningstagande

Länsstyrelsen Skåne instämmer i vikten av att socialnämnder i tidigt skede ska kunna bryta en negativ utveckling, och att stödja och skydda barn och unga.

Länsstyrelsen Skåne bedömer dock inte att utredningen tillräckligt väl visat att införandet av en ny lag med tvingande inslag kan åtgärda de problem som ligger till grund för förslaget, utan snarare riskerar att verka kontraproduktivt i förhållande till nya socialtjänstlagen, som väntas träda i kraft 1 juli 2025. Nya socialtjänstlagen ska ge socialtjänsten verktyg att jobba tidigt, förebyggande och ge insatser på ett mer tillgängligt sätt än idag. Det är av yttersta vikt att socialtjänsterna kan arbeta tillitsbaserat med fokus på att skapa förtroende framför tvingande verktyg som riskerar att försvåra arbetet med familjer i behov av stöd. Vårdnadshavare behöver få rätt förutsättningar, förståelse samt tilltro till samhällets stöd. Länsstyrelsen Skåne anser att den nya socialtjänstlagen kommer ge socialtjänsterna ökade förutsättningar att arbeta mer intensivt och

tillgänglighetsbaserat i syfte att nå fler familjer. Den nya socialtjänstlagen bör få införas och ges förutsättningar till stabil implementering.

Länsstyrelsen Skåne bedömer att införandet av LIV kan utredas efter det att den nya socialtjänstlagen implementerats och det har funnits möjlighet till uppföljning och utvärdering. Först då är det möjligt att identifiera om det behövs en ny lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas.

Utredningen bedömer att införandet av LIV kan ha positiva effekter för det brottsförebyggande arbetet. Länsstyrelsen Skåne delar inte den uppfattningen då det saknas vetenskapligt stöd för att denna form av tvingande insatser leder till positiva förändringar.

11. 2. 1 Tillfällig föräldrapenning och kostnadsersättning

Länsstyrelsen Skåne är positiva till förslaget att kunna ge tillfällig föräldrapenning till vårdnadshavare för att kunna delta i stödjande insatser och ser att detta kan öka möjligheterna att fler tackar ja.

Bakgrundsinformation

Utredningen har haft i uppdrag att utreda, analysera och lämna förslag på en ordning som innebär att socialnämnder i ett tidigt skede ska kunna stödja och skydda barn och unga och därmed bryta en negativ utveckling när vårdnadshavarna, barnet eller den unge inte samtycker till insatser i öppna former. Det övergripande målet, att bryta en negativ utveckling, innefattar att förebygga och förhindra att barn och unga involveras i kriminalitet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Ola Melin med brottsförebyggande samordnare Johanna Bobin som föredragande.